

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๔๒/๒๕๕๓

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยประชาธิปไตย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สรุปข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบได้ดังนี้

๑. คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้จัดสรรเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้แก่พรรคไทยประชาธิปไตย ประจำปี ๒๕๕๓ ดังนี้

๑.๑ จัดสรรเงินสนับสนุนตามแผนงานและโครงการของพรรคและพรรคได้เบิกเงินจากกองทุนฯ ไปแล้วเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๑๕๕,๕๐๐ บาท

๑.๒ สนับสนุนเป็นค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค โดยพรรคได้เบิกเงินจากกองทุนฯ เป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕๓,๕๑๓.๕๓ บาท โดยสำนักงานกองทุนฯ ได้โอนเงินจำนวนดังกล่าวให้พรรคจำนวน ๑๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๑๕,๖๐๗.๑๘ บาท

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๒๓,๑๕๐.๐๕ บาท

ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๒๓,๘๖๕.๖๔ บาท
 ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๓๕,๕๘๕.๔๕ บาท
 ครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๒๘,๐๘๔.๘๒ บาท
 ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๓๗,๑๐๕.๗๗ บาท
 ครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๒๑,๐๗๖.๑๔ บาท
 ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๑๓,๖๑๘.๒๘ บาท
 ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๒๔,๕๕๑.๒๕ บาท
 ครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๕,๔๕๓.๑๔ บาท
 ครั้งที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๓๖,๕๒๒.๘๖ บาท
 ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๔ เป็นเงิน ๘๓,๓๓๕.๕๕ บาท
 ครั้งที่ ๑๓ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๔ เป็นเงิน ๑,๕๑๘.๕๒ บาท

๒. นายทะเบียนพรรคการเมืองได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีมีการร้องเรียนว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้ใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองผิดวัตถุประสงค์ ประกอบกับปรากฏข้อเท็จจริงในเบื้องต้นจากการตรวจสอบว่า การดำเนินกิจการของพรรคไทยประชาธิปไตย อาจเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๓๗ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

๓. คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสอบสวนบุคคลและตรวจสอบเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๓.๑ สาขาลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่เลขที่ ๒๖๘๓ ซอย ๔๕/๑ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พรรคไทยประชาธิปไตยได้ส่งหลักฐานขอเบิกค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค ตั้งแต่เดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท

นายเสงี่ยม ลำเจียก ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ให้ถ้อยคำว่า ได้รับเงินครั้งสุดท้าย จำนวน ๑๑,๘๘๕.๔๘ บาท ซึ่งเป็นของงวดเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๔๒ และได้ส่งใบเสร็จรับเงินของเดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท โดยเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๔๔ พรรคฯ แจ้งให้ไปพบ แต่ได้มอบหมายให้นางสาวลำดวน ลำเจียก เภรัญญิกของสาขาพรรคไปแทน ปรากฏว่า พรรคฯ ให้เซ็นชื่อไว้ก่อน โดยมีได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคที่ค้างไว้แต่อย่างไร

นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ให้ถ้อยคำว่าได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคให้แก่ภรรยาของ สาขาพรรคแล้ว โดยได้โทรศัพท์แจ้งนางสาวลำดวน ลำเจียก และนายเสงี่ยม ลำเจียก ให้มารับ โดยหัวหน้า พรรคได้สั่งจ่ายเงินเป็นเช็ค

ผลการตรวจสอบเอกสาร ปรากฏว่า มีหลักฐานการจ่ายเงินเป็นเช็ค ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๑๐,๒๐๘.๕๗ บาท ตรงกับจำนวนเงินที่ปรากฏในใบสำคัญจ่ายที่มีนางสาวลำดวน ลำเจียก ลงชื่อรับเงิน และสอดคล้องกับใบสำคัญรับเงิน ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๖๘๐.๘๑ บาท ซึ่งมีนายเสงี่ยม ลำเจียก เป็นผู้ลงชื่อรับเงิน เอกสารทั้งสองรายการดังกล่าว มีจำนวนเงินรวมกันตรงกับคำให้การของนายเสงี่ยม ลำเจียก ซึ่งให้การว่า ได้รับเงินครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑๑,๘๘๙.๕๘ บาท แต่เป็นค่าใช้จ่ายของเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๒ ส่วนค่าใช้จ่ายในช่วงเดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ที่สาขาพรรค ยังไม่ได้รับ ตามคำให้การของนายเสงี่ยม ลำเจียก ก็มีจำนวนใกล้เคียงกับค่าสาธารณูปโภคที่พรรคฯ ส่งหลักฐาน ประจำเดือนมกราคม - กันยายน ๒๕๕๓ ไปขอเบิกจากกองทุนฯ

๓.๒ สาขาลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่เลขที่ ๒๕/๑๓ หมู่ที่ ๘ แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร พรรคไทยประชาธิปไตยได้ส่งหลักฐานขอเบิกเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท

นางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ให้ถ้อยคำว่าได้ส่งใบเสร็จรับเงิน ค่าสาธารณูปโภค ในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๕๓ รวมเป็นเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท แต่ไม่เคยได้รับเงินจากพรรค เมื่อสอบถามหัวหน้าพรรคได้รับคำตอบว่า ถ้าเงินออกเมื่อไรจะส่งให้

พรรคไทยประชาธิปไตยชี้แจงว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคให้แก่ นายสวัสดิ์ แสนขาว ซึ่งเป็นประธานที่ปรึกษาสาขาพรรคและเป็นสามีของประธานสาขาพรรค (นางฉวีวรรณ แสนขาว) รวม ๓ ครั้ง ครั้งแรก เป็นเช็ค เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ครั้งที่สอง เป็นต้นขั้วเช็ค เลขที่ L ๓๕๒๗๔๑๕ ส่งจ่ายนายสวัสดิ์ แสนขาว จำนวนเงิน ๑๘,๘๐๐ บาท ครั้งที่สาม เป็นใบนำฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาจตุจักร เลขที่ ๖๖๕๓๕๕๓ จำนวนเงิน ๑๗,๗๐๕ บาท ผู้นำฝากชื่อนายสวัสดิ์ แสนขาว เพื่อโอนเข้าบัญชีนางฉวีวรรณ แสนขาว สาขาทวีวัฒนา เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔

ผลการตรวจสอบ ปรากฏว่า

๓.๒.๑ เช็ครถธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาพลโยธิน เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ซึ่งออกโดยบริษัท บัณฑลวงอิลคทริก จำกัด และส่งจ่ายในนามนางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งใบนำฝากเช็คเพื่อเข้าบัญชีนางฉวีวรรณ แสนขาว นั้น เป็นเช็คที่จ่ายเป็นค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาพรรค ในช่วงปี ๒๕๕๒ มิใช่ในช่วงปี ๒๕๕๓

๓.๒.๒ ต้นข้าวเช็ก เลขที่ L ๓๕๒๗๔๑๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๔ จำนวนเงิน ๑๘,๘๐๐ บาท สั่งจ่ายนายสวัสดิ์ แสนขาว ไม่ถือว่าเป็นเอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อยืนยันว่า ได้มีการจ่ายเงินจริงหรือไม่ เพราะนายสวัสดิ์ แสนขาว ไม่ได้เป็นกรรมการบริหารของสาขาพรรคไทยประชาธิปไตย ลำดับที่ ๕

๓.๒.๓ โบนัสฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาจตุจักร เลขที่ ๖๖๔๓๕๕๓ จำนวนเงิน ๑๗,๗๐๕ บาท เพื่อโอนเข้าบัญชีนางฉวีวรรณ แสนขาว เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ ผู้นำฝากชื่อนายสวัสดิ์ แสนขาว ไม่ได้เกี่ยวข้องกับพรรค

๓.๒.๔ นางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาพรรค ให้ถ้อยคำเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ว่า ได้ส่งใบเสร็จรับเงินค่าสาธารณูปโภคของเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๑๗,๗๐๕.๐๕ บาท ให้พรรคฯ แล้ว แต่ยังไม่ได้รับเงินดังกล่าวจากพรรคฯ

๓.๓ สาขาลำดับที่ ๑๖ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๕/๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าทองกลาง อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา พรรคไทยประชาธิปไตยได้เบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๒๓,๗๒๔.๗๘ บาท

นายบุญยืน บุรณะภักดี ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ ให้ถ้อยคำว่าได้ส่งใบเสร็จรับเงินหรือใบแจ้งหนี้ค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้กับสำนักงานใหญ่ทุกเดือนตั้งแต่จัดตั้งสาขาพรรคจนถึงปัจจุบัน โดยครั้งสุดท้ายส่งเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

พรรคไทยประชาธิปไตยได้ส่งเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคให้สาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ โดยวิธีโอนเงินทางธนาคาร รวม ๓ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๒,๕๒๘.๑๕ บาท (ที่ถูกต้องเป็น ๒,๕๒๘.๑๔ บาท) และครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๓,๘๔๐.๖๖ บาท รวมเป็นเงิน ๘,๑๒๘.๕๗ บาท

นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ให้ถ้อยคำว่า พรรคฯ ได้จ่ายเงินให้กับนายบุญยืน บุรณะภักดี ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ โดยโอนเข้าบัญชีให้ก่อนที่จะได้รับเงินจากกองทุนฯ โดยเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ได้จ่ายเงินให้กับนายพนม นพกวด ประธานสาขาหนองจอก ซึ่งเป็นพี่ชายของประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ จำนวน ๓,๐๐๐ บาท ตามหลักฐานต้นข้าวเช็ก เลขที่ K ๓๐๖๑๕๖๘ และเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ตามหลักฐานต้นข้าวเช็ก เลขที่ L ๓๕๒๗๔๐๔ เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปหักเงินค่าสาธารณูปโภคที่ค้างจ่าย

ผลการตรวจสอบ ปรากฏว่า

๓.๓.๑ เอกสารที่พรรคไทยประชาธิปไตยยื่นยันว่า ได้มีการโอนเงินค่าไปรษณียากร และค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ นั้น เป็นการโอนเงินในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ทั้งสิ้น และเป็นการโอนเงินค่าใช้จ่ายของปี ๒๕๔๒

๓.๓.๒ ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ ให้ถ้อยคำเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ว่าได้รับเงินเพียง ๓ ครั้ง เป็นเงินรวม ๘,๑๓๘.๕๗ บาท เท่านั้น โดยไม่ได้กล่าวถึงเรื่องการโอนเงิน จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ตามหลักฐานต้นขั้วเช็ค ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ แต่อย่างใด

๓.๓.๓ ตามหนังสือขอจดทะเบียนการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและบัญชีรายชื่อ คณะกรรมการสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ ไม่ปรากฏชื่อนายพนม นพกวด ว่าเกี่ยวข้องหรือมีตำแหน่งใดๆ ในสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ แต่ไปมีชื่อปรากฏเป็นประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๑๐ สาขาหนองจอก

๓.๓.๔ ไม่ปรากฏว่า ได้มีการมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรจากพรรคไทยประชาธิปไตย หรือจากนายไสรจจ์ ดาศรี หรือจากสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ ให้นายพนม นพกวด เป็นผู้ดำเนินการแทน เกี่ยวกับการส่งมอบหรือรับมอบเช็คหรือเงิน แต่อย่างใด

๓.๔ สาขาลำดับที่ ๒๐ ตั้งอยู่เลขที่ ๔๖ หมู่ที่ ๔ ตำบลวังตะกู อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร พรรคไทยประชาธิปไตยได้ส่งหลักฐานขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภคในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๑,๔๖๑.๑๐ บาท

นายปรีชา แสงบุญ เลขานุการสาขาพรรค นายชอบ ตันแตงวงศ์ เภรัญญิกสาขาพรรค นายบุญยืน สอนนิล โฆษกสาขาพรรค และนายสมนึก เพิ่มสวัสดิ์ รองเลขานุการสาขาพรรค ให้ถ้อยคำไปในทำนองเดียวกันว่า สาขาลำดับที่ ๒๐ ไม่เคยทำเรื่องหรือส่งใบแจ้งหนี้หรือใบเสร็จรับเงิน ค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค เพื่อขอเบิกเงินจากพรรคฯ และตั้งแต่จัดตั้งสาขาพรรคนี้มายังไม่เคยได้รับเงินสนับสนุนจากพรรคฯ นอกจากนี้ นายอุไร พุกเนียม ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลวังตะกู อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ให้ถ้อยคำว่าจะไม่เคยเห็นสาขาพรรคนี้จัดกิจกรรมทางการเมืองแต่อย่างใด

นายไสรจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ให้ถ้อยคำว่าได้จัดส่งเงินให้กับพันโท นคร ปิ่นสุวรรณ รองหัวหน้าพรรค เพื่อไปดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรค ต่อมาวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ ได้จัดส่งธนาคัตติเป็นเงินจำนวน ๑,๐๐๐ บาท ให้แก่นายอรรถ นิมพานิช ประธานสาขาพรรค

ผลการตรวจสอบ ปรากฏว่า

๓.๔.๑ ใบสำคัญรับเงิน ฉบับลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๓ ลงชื่อพันโท นคร ปิ่นสุวรรณ เป็นผู้รับเงิน จำนวน ๕,๐๐๐ บาท ระบุรายการจัดตั้งสาขาพรรคในเขตภาษีเจริญ และเขตดุสิต

กรุงเทพมหานคร และรายการไปตรวจเยี่ยมประสานการปฏิบัติให้สาขาพรรค อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร แต่ไม่มีข้อความใดที่ระบุว่า เพื่อจ่ายค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ และไม่มีเอกสารหลักฐานยืนยันว่า สาขาลำดับที่ ๒๐ ได้รับเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค จากพรรคฯ ไปแล้ว

๓.๔.๒ ใบรับไปรษณีย์รณาดัตติ เลขที่ ๑๒๓-๐๓๐๖๐-๔ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ มีชื่อ พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ เป็นผู้ฝาก และนายอรรถ นิมนพานิช เป็นผู้รับเงิน เป็นการโอนเงิน ค่าใช้จ่ายสำนักงานสาขาลำดับที่ ๒๐ ของช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ๒๕๕๓ และเป็นการโอน หลังจากมีการสอบข้อเท็จจริงแล้ว

๔. นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้เงินที่พรรคไทยประชาธิปไตย ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้ว เห็นว่า พรรคไทยประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ดังนี้

- ๔.๑ มีการโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียน
- ๔.๒ พรรคโอนเงินให้สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ
- ๔.๓ การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว
- ๔.๔ ไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้สาขาพรรค
- ๔.๕ มีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่น เป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค
- ๔.๖ เช็คนาการทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพลโยธิน เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ซึ่งออกโดยบริษัท บัวหลวงอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด สั่งจ่ายในนามนางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งโอนนำฝากเช็ค เพื่อเข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ แสนขาว ไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรค

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้ว เห็นว่า การกระทำของพรรคไทยประชาธิปไตย ดังกล่าวข้างต้น เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรค ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคไทยประชาธิปไตย ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ คำชี้แจงเพิ่มเติม ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ และลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖ สรุปได้ดังนี้

๑. การเบิกจ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง นั้น สาขาพรรคจะส่งเอกสารใบแจ้งหนี้หรือใบเสร็จรับเงินมายังสำนักงานใหญ่เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอสำนักงานกองทุนฯ (สำนักงาน กกต.) เพื่อขออนุมัติการเบิกจ่ายกรณีของพรรคไทยประชาชาติไปโดย สำนักงาน กกต. ตรวจสอบเอกสารแล้ว ปรากฏว่า มีเอกสารบางฉบับสถานที่ไม่ตรงกับที่ตั้งของสำนักงาน สาขาพรรคไม่สามารถเบิกเงินได้ แต่สำนักงาน กกต. ไม่ได้แจ้งให้พรรคทราบเพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง ทำให้ สาขาพรรคเข้าใจผิดว่าพรรคได้เบิกเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรคแล้ว แต่ไม่ยอม ส่งเงินให้สาขาพรรค

๒. การเบิกจ่ายค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค ในปี ๒๕๕๓ ที่ผู้ร้อง ร้องว่า ผู้ถูกร้องโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังการร้องเรียน นั้น ปรากฏว่า กรณีมีการแก้ไขเอกสาร ให้ถูกต้องแล้ว สำนักงาน กกต. ได้อนุมัติและจ่ายเงินให้กับผู้ถูกร้องล่วงหน้าไปในปี ๒๕๕๔ รวม ๒ ครั้ง ครั้งที่หนึ่ง เป็นเงิน ๘๓,๓๓๕.๕๕ บาท และครั้งที่สอง เป็นเงิน ๑,๕๑๘.๕๒ บาท จึงไม่ใช่ความผิด ของผู้ถูกร้อง

๓. กรณีที่ผู้ร้องร้องว่า การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปี ปฏิทินแล้ว นั้น เนื่องจากมีการแก้ไขเอกสารให้ถูกต้องและมีการอนุมัติจ่ายเงินค่าไปรษณียากรและ ค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ ในปี ๒๕๕๔ ผู้ถูกร้องจึงได้จ่ายเงินให้กับสาขาพรรคไป อันเป็นการ กระทำที่ต่อเนื่องกันตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ ประกอบกับผู้ถูกร้องได้จัดทำบัญชีงบดุลประจำปี ๒๕๕๓ เรียบร้อย และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับรองความถูกต้องแล้ว จึงถือไม่ได้ว่าผู้ถูกร้องโอนเงินบางส่วน เมื่อปิดบัญชีแล้ว ตามมาตรา ๓๘

๔. กรณีที่ผู้ร้องกล่าวหาว่า ผู้ถูกร้องไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมืองให้สาขาพรรค นั้น ผู้ถูกร้องมีหลักฐานโอนเงินให้กับสาขาพรรคถูกต้องและครบถ้วน ทั้งโดยการโอนผ่านธนาคารพาณิชย์และการจ่ายเป็นเงินสด

๕. กรณีที่ผู้ร้องกล่าวหาว่า มีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภค ของสาขาพรรค นั้น ขณะที่ผู้ถูกร้องได้จัดส่งเงินค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ไปให้ประธาน สาขาพิจิตร (สาขาลำดับที่ ๒๐ บางมูลนาก) โดยทางไปรษณีย์ธนาณัติ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ปรากฏว่า ประธานสาขาพรรคถึงแก่กรรม ไม่มีผู้รับ เงินจำนวนดังกล่าวจึงยังไม่ได้จ่าย

๖. กรณีที่ผู้ร้องกล่าวหาว่า เชื้อธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพลโยธิน เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ซึ่งออกโดยบริษัท บัวหลวง อิเลคทริก จำกัด ตั้งจ่ายในนามนางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งใบนำฝากเช็คเพื่อเข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ

แสนขาว ไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรค นั้น เช็كدังกล่าว เป็นเช็คส่วนตัวที่ใช้ในธุรกิจการค้าของผู้จัดการบริษัท บั๊วหลวงอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด กับนางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาทวีวัฒนา ไม่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคของสาขาทวีวัฒนา แต่อย่างใด ค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคของสาขาทวีวัฒนา ประจำปี ๒๕๕๗ จำนวนเงิน ๒๑,๘๕๑.๑๗ บาท เป็นอีกกรณีหนึ่งต่างหากจากเช็คในทางธุรกิจส่วนตัวของผู้จัดการบริษัท บั๊วหลวงอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ดังนั้น เงินจำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท จึงไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรคที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้การรับรองแล้ว

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ประกอบกับพรรคไทยประชาชาติไปโดยก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ ได้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองติดต่อกันมาอย่างต่อเนื่องเพื่อบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้ยกคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง และให้พรรคไทยประชาชาติไปดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญออกนั่งพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เพื่อรับฟังคำชี้แจงของผู้ร้องและผู้ถูกร้อง และคำเบิกความของพยานฝ่ายผู้ถูกร้อง

ผู้แทนผู้ร้อง (นายสมศักดิ์ สุริยมงคล) ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ได้ความเช่นเดียวกับคำร้องที่ได้ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว

ผู้ถูกร้อง (นายโสรัจจ์ ดาศรี) และผู้แทนผู้ถูกร้อง (นายพจน์กรณ์ ดันติภิรมย์ และนายพรยวงประสิทธิ์) ชี้แจงและเบิกความต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยมีข้อโต้แย้งว่า (๑) คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีอำนาจตรวจสอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมือง เพราะไม่มีบทบัญญัติใดของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือบทบัญญัติของกฎหมายอื่นใดให้อำนาจไว้ และ (๒) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายไปรษณียากร และค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมือง ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง เพราะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๘ บัญญัติเรื่องการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง ให้จัดสรรเป็นรายปีตามโครงการและแผนงานในการดำเนินกิจการของแต่ละพรรคการเมืองที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด แต่ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับเรื่องนี้ กำหนดให้พรรคการเมืองส่งเงินให้แก่สาขาพรรคภายใน ๑๕ วัน จึงเป็นการออกประกาศที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้น การใช้จ่ายเงินของพรรคไทยประชาชาติไปโดยจึงไม่เข้าข่ายเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

ผู้ร้องยื่นคำแถลงการณปิดคดีเป็นหนังสือ เป็นการชี้แจงข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้อง ได้ความเช่นเดียวกับคำร้องที่ได้ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญในวันออกนั่งพิจารณาแล้ว

ผู้ถูกร้องยื่นคำแถลงการณปิดคดีเป็นหนังสือ ได้ความเช่นเดียวกับคำชี้แจงและคำชี้แจงเพิ่มเติมที่ได้ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว รวมทั้งที่ได้ชี้แจงและเบิกความต่อศาลรัฐธรรมนูญในวันออกนั่งพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และคำเบิกความของผู้ร้องและฝ่ายผู้ถูกร้องในการออกนั่งพิจารณา และคำแถลงการณปิดคดี ตลอดจนเอกสารประกอบของผู้ร้องและผู้ถูกร้องแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาก่อนว่า (๑) พรรคไทยประชาธิปไตย (ผู้ถูกร้อง) ใช้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ของสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) สาขาลำดับที่ ๑๖ (บางลำภู) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมุลาน) เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่ และ (๒) พรรคไทยประชาธิปไตย (ผู้ถูกร้อง) ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ในรอบปี ๒๕๕๓ ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

๑. ประเด็นที่หนึ่ง พรรคไทยประชาธิปไตย (ผู้ถูกร้อง) ใช้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ของสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) สาขาลำดับที่ ๑๖ (บางลำภู) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมุลาน) เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

ประเด็นนี้ ผู้ร้อง ร้องว่า ผู้ถูกร้องมีการกระทำที่เข้าลักษณะเป็นการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง (ค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓) ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ รวม ๖ ประเด็น คือ

- ๑.๑ ผู้ถูกร้องโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียน
- ๑.๒ ผู้ถูกร้องโอนเงินให้สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ
- ๑.๓ การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว
- ๑.๔ ผู้ถูกร้องไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้สาขาพรรค
- ๑.๕ ผู้ถูกร้องใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค

๑.๖ เช็คนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพลโยธิน ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ซึ่งออกโดย บริษัท บัวหลวงอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ส่งจ่ายในนาม นางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งใบนำฝากเช็คเพื่อเข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ แสนขาว สาขาทวีวัฒนา ไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรค

๑.๑ ประเด็นว่า ผู้ถูกร้องโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียนหรือไม่

พิจารณาแล้ว ตามคำร้องของผู้ร้อง ผู้ร้องเรียนกรณีของผู้ถูกร้อง คือ นางสาวชุตินา พุ่มสอาด เป็นผู้อำนวยการพรรคไทยประชาธิปไตย ตั้งแต่เดือนมกราคม - สิงหาคม ๒๕๕๓ และเป็นกรรมการบริหารพรรค ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แต่ไม่ปรากฏว่า นางสาวชุตินา พุ่มสอาด ได้ร้องเรียนต่อผู้ร้องเมื่อใด จึงต้องถือเอาวันที่ผู้ร้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการร้องเรียนดังกล่าว คือวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นวันร้องเรียน

๑.๑.๑ กรณีสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ รวมทั้งได้ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม สรุปความว่า ผู้ถูกร้องได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้แก่สาขาพรรคลำดับที่ ๕ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท โดยจ่ายเป็นเช็คให้กับเหรียญกษาปณ์พรรคและมีหลักฐานการรับเงินถูกต้อง

นายเสงี่ยม ลำเจียก ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ให้การต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ประจำกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่า ได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคจากผู้ถูกร้องครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๑๑,๘๘๕.๔๘ บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๒ ส่วนค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ ได้ส่งใบเสร็จรับเงินของเดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๕๓ ไปให้ผู้ถูกร้องแล้ว เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท โดยเจ้าหน้าที่ของพรรคให้เซ็นชื่อรับเงินไว้ก่อน แต่ยังไม่ได้รับเงินแต่อย่างใด และต่อมาเมื่อประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ของพรรคได้แจ้งให้ไปพบเพื่อเซ็นชื่อรับเงิน จึงได้มอบหมายให้นางสาวลำดวน ลำเจียก ซึ่งเป็นเหรียญกษาปณ์ของสาขาพรรคไปติดต่อ ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องให้เซ็นชื่อไว้ก่อน แต่ไม่ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคที่ค้างไว้แต่อย่างใด

ผู้ร้องมีความเห็นสรุปว่า จำนวนเงินตามเช็ค ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งตรงกับใบสำคัญจ่าย ที่มีนางสาวลำดวน ลำเจียก เป็นผู้รับเงิน คือ จำนวน ๑๐,๒๐๘.๖๗ บาท นั้น เมื่อรวมกับจำนวน ๑,๖๘๐.๘๑ บาท ตามใบสำคัญรับเงิน ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ ที่มีนายเสงี่ยม ลำเจียก เป็นผู้รับเงิน ได้จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๑,๘๘๕.๔๘ บาท ตรงกับคำให้การของ

นายเสงี่ยม ลำเจียก ที่ว่า สาขาพรรคได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคครั้งสุดท้ายจากผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑๑,๘๘๕.๔๘ บาท ซึ่งเป็นค่าสาธารณูปโภคของเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๒ มิใช่ค่าสาธารณูปโภคของเดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ที่สาขาพรรคยังไม่ได้รับแต่อย่างใด

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นายเสงี่ยม ลำเจียก ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค จำนวน ๑๑,๘๘๕.๔๘ บาท ตามหลักฐานใบสำคัญฯ ๒ ฉบับจากผู้ถูกร้องไปแล้วจริง แต่เป็นค่าสาธารณูปโภคของเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๒ ส่วนค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ พิจารณาทำให้การของนายเสงี่ยม ลำเจียก ที่ว่า นางสาวลำดวง ลำเจียก ได้ไปติดต่อขอรับเงินค่าสาธารณูปโภคจากผู้ถูกร้อง แล้วผู้ถูกร้องให้เซ็นชื่อไว้โดยไม่ได้จ่ายเงินดังกล่าวให้ นั้น ยังไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง เพราะไม่มีการสอบปากคำนางสาวลำดวง ลำเจียก เพื่อยืนยันประกอบกับยังมีเอกสารหลักฐานอีก ๒ ฉบับ ที่ผู้ร้องไม่ได้นำมาพิจารณาด้วย ได้แก่ ใบขออนุมัติเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ลงชื่อนางสาวลำดวง ลำเจียก เற்றுญิกสาขาจตุจักร เป็นผู้ขออนุมัติ และใบสำคัญจ่ายของพรรคไทยประชาธิปไตย ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ ระบุว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้สาขาจตุจักร จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท มีลายมือชื่อ นางสาวลำดวง ลำเจียก เற்றுญิกสาขาจตุจักร เป็นผู้รับเงิน มีลายมือชื่อนางสาวกาญจนา วงศ์ประเสริฐ เற்றுญิกพรรคเป็นผู้จัดทำ และมีลายมือชื่อนายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค เป็นผู้อนุมัติ เอกสารดังกล่าว มีความสอดคล้องกันและตรงกับถ้อยคำที่นายโสรัจจ์ ดาศรี ได้ให้ไว้ต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง

ดังนั้น จึงเชื่อว่า ผู้ถูกร้องได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ให้สาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) แล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔

๑.๑.๒ กรณีสาขาลำดับที่ ๕ (ทวิวัฒนา) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๒ และวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ของสาขาลำดับที่ ๕ ให้กับนายสวัสดิ์ แสนขาว ประธานที่ปรึกษาสาขาพรรค ซึ่งเป็นสามีของนางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาพรรค โดยจ่ายเป็นเช็ค และนายสวัสดิ์ แสนขาว ได้นำเช็คเลขที่ ๖๖๔๓๕๕๓ จำนวนเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท เข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ แสนขาว แล้วโดยผ่านธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาทวิวัฒนา ทั้งนี้ นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง อ้างว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ให้สาขาลำดับที่ ๕ ครั้งแรก วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นเช็คเลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗

จำนวนเงิน ๕,๓๕๕ บาท โดยนายสวัสดิ์ แสนขาว เป็นผู้รับเงินแทนประธานสาขาพรรค และเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๔ นายสวัสดิ์ แสนขาว ได้รับเช็ค เลขที่ L ๓๕๒๗๔๑๕ ตามหลักฐานต้นขั้วเช็คดังกล่าว

นางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ประจำกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ว่า ได้ส่งใบเสร็จรับเงินค่าสาธารณูปโภค ของเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๔๓ ให้สำนักงานใหญ่เป็นประจำทุกเดือน รวมเป็นเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท แต่ไม่เคยได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคดังกล่าวเลย ซึ่งก็ได้ทวงถามหัวหน้าพรรคแล้วหลายครั้ง แต่ได้รับคำตอบว่า ถ้าเงินออกเมื่อใด ก็จะให้

พิจารณาแล้ว ปรากฏว่า เช็คนาคารทหารไทย ๑ สาขาพลโยธิน (ที่ถูกต้องเป็น สำนักพลโยธิน) เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท สั่งจ่ายนางฉวีวรรณ แสนขาว ลงลายมือชื่อ นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรครับกับใบนำฝากเงินของ ธนาคารไทยพาณิชย์ ๑ สาขาทวีวัฒนา ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ ซึ่งระบุว่า เป็นการโอนเงิน ตามเช็คนาคารทหารไทย ๑ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท เพื่อเข้าบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ ๑ สาขา ทวีวัฒนา เลขที่ ๐๕๑-๒-๓๘๖๐๕-๗ ชื่อบัญชี นางฉวีวรรณ แสนขาว ลงชื่อ ณัฐดา เป็นผู้นำฝาก จึงฟังได้ว่า มีการโอนเงินจำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ให้สาขาพรรคลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) ซึ่งมีนางฉวีวรรณ แสนขาว เป็นประธานสาขา เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ จริง แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงาน กกต. ได้โอนเงินค่าประโยชน์และค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ ให้กับผู้ถูกร้องงวดแรก เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๓ ภายหลังจากการโอนเงินจำนวนดังกล่าว จึงฟังเป็นที่ยุติว่า เงินค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ที่ผู้ถูกร้องโอนให้สาขาลำดับที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ ไม่ใช่ เงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค ในช่วงปี ๒๕๔๓

ส่วนกรณีเช็คนาคารทหารไทย ๑ สาขาจตุจักร เลขที่ ๖๖๔๓๕๕๓ จำนวนเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท มีการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ ๑ สาขาทวีวัฒนา เลขที่ ๐๕๑-๒-๓๘๖๐๕-๗ ชื่อบัญชี นางฉวีวรรณ แสนขาว ตามใบนำฝากเงิน ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ โดยนายสวัสดิ์ แสนขาว เป็นผู้นำฝาก เงินจำนวนดังกล่าวมียอดตรงกับค่าสาธารณูปโภคของสาขาลำดับที่ ๕ ในช่วง เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๔๓ ที่สาขาพรรคส่งหลักฐานให้ผู้ถูกร้องเพื่อขอเบิกเงินสนับสนุนจาก กองทุนฯ ประกอบกับผู้ร้องมิได้โต้แย้งในประเด็นนี้ จึงฟังได้ว่า เงินจำนวน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท ที่ผู้ถูกร้องโอนให้สาขาลำดับที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นเงินค่าสาธารณูปโภคในช่วง เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๔๓ จริง

๑.๑.๓ กรณีสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๒ และวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ แล้ว รวมเป็นเงิน ๓๓,๐๐๐ บาท โดยเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มีหลักฐานเป็นต้นขั้วเช็ค เลขที่ ๓๐๖๑๕๖๘ จ่ายนายพนม นพกวด ประธานสาขาหนองจอก จำนวน ๓,๐๐๐ บาท และเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มีหลักฐานเป็นต้นขั้วเช็ค จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปหักเงินค่าสาธารณูปโภคที่ค้างจ่าย โดยนายพนม นพกวด พี่ชายของประธานสาขาพรรคเป็นผู้ดำเนินการ และตามหนังสือของหัวหน้าพรรคที่ยื่นต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ได้ระบุว่า การเบิกจ่ายเงินบางครั้ง ทางสำนักงานใหญ่ได้โอนเข้าบัญชีให้ก่อน โดยใบเสร็จที่ส่งให้คณะกรรมการกองทุนฯ ยังไม่อนุมัติ โดยนายโสรัจจ์ ดาศรี ได้สำรองจ่ายให้ไปก่อนเสมอ รวมทั้งใบเสร็จบางส่วนเบิกไม่ได้และส่งกลับคืน แต่ก็ได้สำรองจ่ายไปก่อน

นายบุญยืน บุรณะภักดี ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่า ตั้งแต่จัดตั้งสาขาพรรค (๑๔ กันยายน ๒๕๔๒) ได้จัดส่งหลักฐานทั้งใบแจ้งหนี้และใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ และค่าไปรษณียากรให้สำนักงานใหญ่เป็นประจำทุกเดือน แต่พรรคได้ส่งเงินค่าสาธารณูปโภคให้สาขา รวม ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท ครั้งที่สอง เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๒,๕๒๘.๑๔ บาท และครั้งที่สาม เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๓,๘๔๔.๖๖ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘,๑๒๘.๕๗ บาท

พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีเช็คธนาคารทหารไทย ฯ สำนักพหลโยธิน เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๘ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ สั่งจ่ายนายบุญยืน บุรณะภักดี จำนวนเงิน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท สอดคล้องกับใบนำฝากเงินธนาคารไทยพาณิชย์ ฯ สาขาบางคล้า วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ ซึ่งระบุว่า โอนเงินตามเช็คธนาคารทหารไทย พหลโยธิน จำนวน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท เข้าบัญชีนายบุญยืน บุรณะภักดี เลขที่ ๗๐๐-๒-๐๓๐๑๑-๘ และมียอดตรงกับจำนวนเงินที่นายบุญยืน บุรณะภักดี ให้ถ้อยคำว่าได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคจากผู้ถูกร้องครั้งแรก จำนวน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ โดยมีสมุดบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ ฯ สาขาบางคล้า เลขที่ ๗๐๐-๒-๐๓๐๑๑-๘ ชื่อบัญชีนายบุญยืน บุรณะภักดี แสดงรายการเงินฝากจำนวนดังกล่าว เป็นหลักฐานตรงกัน จึงฟังได้ว่า มีการจ่ายเงินจำนวน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท ตามเช็คดังกล่าวจริง แต่ก็เป็นกรณีของการจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาลำดับที่ ๑๖ ประจำปี ๒๕๕๒ ไม่ใช่ของปี ๒๕๕๓

กรณีเช็คเลขที่ K ๓๐๖๑๕๖๘ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จ่ายนายพนม นพกวด ประธานสาขาหนองจอก เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท ใบนำฝากเงินธนาคารไทยพาณิชย์ฯ สาขา บางบัว วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นการฝากเงินให้แก่นายพนม นพกวด บัญชีของธนาคาร ไทยพาณิชย์ฯ สาขาบางคล้า จำนวน ๑,๕๐๐ บาท และใบรับฝากเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ สาขาบางบัว วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นการนำเงินฝากเข้าบัญชีนายพนม นพกวด จำนวน ๑,๕๐๐ บาท พิจารณาแล้ว เห็นว่า เป็นการจ่ายเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ให้แก่นายพนม นพกวด ซึ่งมีธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ๒ สาขา (สาขาบางบัว และสาขาบางคล้า) ในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน แต่ไม่มีหลักฐานอื่นใดที่บ่งบอกว่าได้มีการโอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับนายบุญยืน บุรณะภักดี ประธานสาขาลำดับที่ ๑๖ จึงฟังไม่ได้ว่า ผู้ถูกร้องได้โอนเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ดังกล่าว เป็นค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ ประกอบกับการดำเนินการที่เกี่ยวกับการฝากเงินหรือโอนเงิน จำนวนดังกล่าวเกิดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นช่วงเวลาที่สำนักงาน กคต. ยังไม่ได้โอนเงิน ค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ ให้แก่ผู้ถูกร้อง (งวดแรก โอนเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓) จึงเชื่อว่า กรณีของเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ดังกล่าว ไม่ใช่เงินค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓

กรณีต้นข้าวเช็ค เลขที่ L ๓๕๒๗๔๐๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จ่ายเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท แก่นายพนม นพกวด ไม่ปรากฏหลักฐานว่า นายพนม นพกวด ได้รับเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ดังกล่าว เมื่อไร อย่างไร รวมทั้ง ไม่ได้มีการสอบปากคำนายพนม นพกวด เพื่อยืนยัน เรื่องนี้ จึงไม่อาจพิจารณาได้ว่า นายบุญยืน บุรณะภักดี หรือสาขาลำดับที่ ๑๖ จะได้รับเงินจำนวน ดังกล่าวหรือไม่ คำกล่าวของนายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ที่ว่า ต้นข้าวเช็คดังกล่าวเป็นหลักฐาน หักเงินค่าสาธารณูปโภคที่ค้างจ่าย จึงไม่อาจรับฟัง ประกอบกับนายบุญยืน บุรณะภักดี ได้ให้ถ้อยคำไว้ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภายหลัง ว่า ได้รับเงินค่าสาธารณูปโภค จากผู้ถูกร้องครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ดังนั้น กรณีเช็ค ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท จึงน่าเชื่อว่าไม่เกี่ยวข้องกับใดๆ กับสาขาลำดับที่ ๑๖

เอกสารที่ผู้ถูกร้องส่งต่อศาลเพื่อประกอบคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ๒ ฉบับ คือ ใบสำคัญจ่ายของพรรคไทยประชาธิปไตย ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ระบุว่าได้จ่ายค่าสาธารณูปโภค เป็นเงินสด จำนวน ๓,๕๒๔.๖๖ บาท และใบนำฝากเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ระบุว่าโอนเงินเข้าบัญชี นายบุญยืน บุรณะภักดี เลขที่ ๗๐๐-๒-๐๓๐๑๑-๘ จำนวน ๓,๘๕๔.๖๖ บาท (รวมค่าบริการการโอน ๓๐ บาท เป็นเงิน ๓,๕๒๔.๖๖ บาท) สอดคล้องกับ สมุดฝากเงินธนาคารไทยพาณิชย์ฯ สาขาบางคล้า ซึ่งบัญชี นายบุญยืน บุรณะภักดี เลขที่บัญชี

๗๐๐-๒-๐๓๐๑๑-๘ ระบุรายการฝากเงิน เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ จำนวน ๓,๘๕๔.๖๖ บาท ซึ่งตรงกับถ้อยคำที่นายบุญยืน บุรณะภักดี ให้ไว้ต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่า ผู้ถูกร้องได้ส่งเงินค่าสาธารณูปโภคให้สาขาลำดับที่ ๑๖ ครั้งที่สาม เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๓,๘๕๔.๖๖ บาท จึงฟังยุติว่า กรณีการโอนเงินจำนวนดังกล่าว เป็นเงินค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๒ ไม่ใช่ของปี ๒๕๕๓

ดังนั้น จึงเชื่อว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้จ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ ให้แก่สาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า)

๑.๑.๔ กรณีสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๒ และวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ว่า ได้จัดส่งเงินค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ แล้ว โดยเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ เป็นผู้ส่งเงินโดยทางไปรษณีย์ธนาณัติ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ให้กับนายอรรถ นิมพานิช

ผู้เกี่ยวข้องกับสาขาพรรคลำดับที่ ๒๐ คือ นายปรีชา แสงบุญ เลขานุการในคณะกรรมการสาขาพรรค นายชอบ ตันแตงวงส์ กรรมการสาขาพรรค นายบุญยืน สอนนิล กรรมการสาขาพรรค นายสมนึก เพิ่มสวัสดิ์ กรรมการสาขาพรรค และนายอุไร พุกเปี่ยม ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลวังตะกู อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. เมื่อวันที่ ๔ และวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ได้ความว่า สาขาลำดับที่ ๒๐ ไม่เคยทำเรื่องขอเบิกเงินหรือส่งใบเสร็จรับเงิน/ใบแจ้งหนี้ค่าสาธารณูปโภคไปขอรับเงินสนับสนุนจากผู้ถูกร้องและไม่เคยได้รับเงินสนับสนุนจากผู้ถูกร้อง รวมทั้ง สาขาลำดับที่ ๒๐ ไม่เคยจัดกิจกรรมทางการเมืองใดๆ

พิจารณาแล้ว ปรากฏว่า มีหลักฐานการขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค (ค่าไฟฟ้า และค่าน้ำประปา) ของสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ที่ผู้ถูกร้องส่งไปขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จำนวน ๗ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑,๔๖๑.๑๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ๒๕๕๓ จึงเห็นว่า เมื่อมีใบรับไปรษณีย์ธนาณัติ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ เป็นหลักฐานแสดงรายการโอนเงินของผู้ถูกร้องให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) จำนวน ๑,๐๐๐ บาท มีชื่อ นายอรรถ นิมพานิช ในฐานะประธานสาขาพรรค เป็นผู้รับเงิน จึงน่าเชื่อว่ามี การโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) จริง คำให้การของผู้เกี่ยวข้องกับสาขาลำดับที่ ๒๐ ที่ว่าสาขาลำดับที่ ๒๐ ไม่เคยทำเรื่องหรือส่งใบเสร็จรับเงิน/ใบแจ้งหนี้ค่าสาธารณูปโภคไปขอรับเงินสนับสนุน นั้น ไม่อาจรับฟังหักล้างพยานเอกสารที่เป็นใบเสร็จรับเงินและใบแจ้งหนี้ ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา จำนวน ๗ ฉบับ ได้

โดยสรุปจึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ ก่อนการร้องเรียน (วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔) โอนเงินให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ หลังการร้องเรียน โอนเงินให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมุลนาก) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ หลังการร้องเรียน ส่วนสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางค้ำ) เชื่อว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้จ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ของปี ๒๕๕๓ ให้แก่สาขาพรรคนี้

๑.๒ ประเด็นว่า ผู้ถูกร้องโอนเงินให้สาขาพรรคครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ หรือไม่ พิจารณาแล้ว ตามเอกสารหลักฐาน ปรากฏว่า

๑.๒.๑ ผู้ถูกร้องขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ จากกองทุนฯ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท และได้โอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับสาขาพรรค เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔

๑.๒.๒ ผู้ถูกร้องขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) จำนวน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท และได้โอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับสาขาพรรค เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ และ

๑.๒.๓ ผู้ถูกร้องขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมุลนาก) จำนวน ๑,๔๖๑.๑๐ บาท แต่ได้โอนเงินดังกล่าวให้กับสาขาพรรค เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท

ดังนั้น จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องโอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) และสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ คงมีเพียงสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมุลนาก) ที่โอนเงินให้ไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ ส่วนกรณีสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางค้ำ) เชื่อว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้โอนเงินดังกล่าวให้กับสาขาพรรค ดังได้กล่าวแล้วในประเด็น ๑.๑

๑.๓ ประเด็นว่า การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปี ปฏิทินแล้ว หรือไม่

ตามประเด็น ๑.๑ เมื่อฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องโอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ โอนให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ และโอนให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมุลนาก)

เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงถือได้ว่า ผู้ถูกร้องได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาพรรคเมื่อพ้นกำหนดปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทิน (๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓) แล้ว ในกรณีของทั้งสามสาขาดังกล่าว

๑.๔ ประเด็นว่า ผู้ถูกร้องมีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้สาขาพรรคหรือไม่

พิเคราะห์จากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว พังได้ว่า ผู้ถูกร้องมีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก)

๑.๕ ประเด็นว่า ผู้ถูกร้องใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่น เป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค หรือไม่

ตามคำร้องของผู้ร้อง หลักฐานดังกล่าวได้แก่ ใบสำคัญรับเงิน ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งระบุว่า พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ ได้รับเงินจากผู้ถูกร้อง รวม ๓ รายการ ประกอบด้วย (๑) ค่าขยายจัดตั้งสาขาพรรคที่เขตภาษีเจริญ ในกรุงเทพมหานคร (๒) ค่าขยายจัดตั้งสาขาพรรคที่เขตดุสิต ในกรุงเทพมหานคร และ (๓) ค่าไปตรวจเยี่ยมประสานการปฏิบัติงานของสาขาพรรคที่อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร รวมเป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท ผู้ร้องเห็นว่าไม่มีข้อความใดที่ระบุว่า “เพื่อจ่ายค่าสาธารณูปโภค และไปรษณียากร” ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ แต่อย่างไร กรณีจึงเป็นการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่น เป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาลำดับที่ ๒๐

พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ส่งใบสำคัญรับเงินฉบับดังกล่าว รวมไปถึง เอกสารหลักฐานการขอเบิกค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค โดยไม่ได้ระบุว่า เป็นการขอเบิกจ่ายค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค เมื่อกรณีตามคำร้องเป็นการขอเบิกค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ของปี ๒๕๕๓ โดยเฉพาะ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายอื่น ประกอบกับผู้ถูกร้องไม่ได้โต้แย้งในประเด็นนี้ จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก)

๑.๖ ประเด็นว่า กรณีเช็คธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพลโยธิน เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ซึ่งออกโดยบริษัท บัวหลวง อิเลคทริก จำกัด ส่งจ่ายให้นางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งใบนำฝากเช็คเพื่อเข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ แสนขาว สาขาทวีวัฒนา ไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรค นั้น ผู้ถูกร้องอ้างว่า เช็คดังกล่าว เป็นเช็คส่วนตัวที่ใช้ในทางธุรกิจการค้าของบริษัท บัวหลวงอิเลคทริก จำกัด กับนางฉวีวรรณ แสนขาว ประธาน

สาขาวิวัฒนา ไม่เกี่ยวกับเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาวิวัฒนา แต่อย่างใด เพราะค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคของสาขาวิวัฒนา ประจำปี ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๒๑,๘๕๑.๑๗ บาท เป็นอีกกรณีหนึ่งต่างหาก ดังนั้น เงินจำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท จึงไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรค

พิจารณาแล้ว ปรากฏว่า มีการโอนเงิน จำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท โดยเช็คธนาคารทหารไทย ฯ ดังกล่าว ให้กับสาขาพรรคลำดับที่ ๕ (ทวิวัฒนา) ซึ่งมีนางฉวีวรรณ แสนขาว เป็นประธานสาขาพรรค เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จริง ซึ่งฟังได้ว่า เป็นการโอนเงินค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๒ ไม่ใช่ค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ ดังนั้น กรณีดังกล่าวจึงไม่ต้องปรากฏในงบการเงินของพรรค ประจำปี ๒๕๕๓

๒. ประเด็นที่สอง พรรคไทยประชาธิปไตย (ผู้ถูกร้อง) ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๓ ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

ตามคำร้อง ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๕ ผู้ร้องไม่ได้บรรยายคำร้องให้ชัดเจนว่าผู้ถูกร้องมีการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๓ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่ อย่างไร แต่ตามคำร้องเพิ่มเติมฉบับลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ และลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ได้ความว่า สำนักงาน กกต. ได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ ให้แก่ผู้ถูกร้องข้ามปี ๒๕๕๓ อยู่ ๒ ครั้ง คือ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ จำนวน ๘๓,๓๓๕.๕๕ บาท และเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๕๑๘.๕๒ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๘๔,๘๕๔.๐๗ บาท ซึ่งผู้ถูกร้องทราบดีว่า จะได้รับเงินโอนค้างค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ จำนวนดังกล่าว จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามหลักฐานการขอเบิกเงินที่ผู้ถูกร้องส่งไปเมื่อปลายเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๕๔ และเป็นหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่จะต้องลงรายการในบัญชีรายรับค้างรับตามหลักการบัญชีให้ถูกต้อง แต่ผู้ถูกร้องได้จัดทำงบดุล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ขึ้นแสดงต่อผู้ร้องโดยระบุว่า “รายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค ค้างรับ ๖๐,๐๐๐ บาท” ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง เพราะผู้ถูกร้องมีเงินค้างรับจากกองทุนฯ ของปี ๒๕๕๓ ตามที่ได้ยื่นขอรับการสนับสนุนไว้ เป็นเงินจำนวน ๘๔,๘๕๔.๐๗ บาท มีใช้จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท แต่อย่างใด นอกจากนั้น ในการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ผู้ถูกร้องได้ระบุในรายงานว่า ได้รับวงเงินจัดสรรเพื่อสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคประจำปี ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๓๕๓,๕๑๓.๕๓ บาท แต่ระบุในรายงานงบการเงินประจำปี ๒๕๕๓ ว่า มีรายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค เป็นเงิน ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท และมีค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค เป็นเงิน ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง

ตามคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง ว่า ผู้ถูกร้องได้จัดทำงบดุล งบรายได้และค่าใช้จ่าย ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๓ โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองความถูกต้องแล้ว และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดพิมพ์เป็นเอกสาร “งบการเงินพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๓” ออกเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ถูกร้องได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๓๕๓,๕๑๓.๕๓ บาท โดยสำนักงาน กกต. ได้โอนเงินดังกล่าวให้ผู้ถูกร้อง รวม ๑๓ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ ถึงครั้งที่ ๑๑ โอนในปี ๒๕๕๓ รวมเป็นเงิน ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท ส่วนครั้งที่ ๑๒ และครั้งที่ ๑๓ โอนในปี ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม และวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับ เป็นเงิน ๘๘,๘๕๔.๘๑ บาท ดังนั้น การจัดทำงบการเงินของผู้ถูกร้อง ประจำปี ๒๕๕๓ ซึ่งจัดทำ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่ถูกต้อง คือ (๑) รายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท (๒) ค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท และ (๓) รายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภคค้างรับ จำนวน ๘๘,๘๕๔.๘๑ บาท

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปมีว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคไทยประชาธิปไตย ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามิเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องไม่ได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางกล้า) ส่วนสาขาลำดับที่ ๕ (ทิววัฒนา) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ผู้ถูกร้องโอนให้ภายหลังจากที่มีการร้องเรียน โดยในกรณีสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) มีการโอนเงินให้ไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง นอกจากนั้น

การโอนเงินดังกล่าวของผู้ถูกร้องให้กับสาขาพรรคได้ดำเนินการเมื่อพ้นกำหนดปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว รวมถึงผู้ถูกร้องมีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ถือได้ว่า ผู้ถูกร้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ประกอบกับการที่ผู้ถูกร้องได้จัดทำงบดุล งบรายได้ และค่าใช้จ่าย ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยระบุ รายได้ เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท (ที่ถูกต้องเป็น ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท) ค่าใช้จ่าย ค่าสาธารณูปโภค ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท (ที่ถูกต้องเป็น ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท) และรายได้เงินสนับสนุน ค่าสาธารณูปโภคค้างรับ ๖๐,๐๐๐ บาท (ที่ถูกต้องเป็น ๘๔,๘๕๔.๕๑ บาท) ถือได้ว่า ผู้ถูกร้องจัดทำ รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ส่วนประเด็นข้อโต้แย้งอื่นของผู้ถูกร้องไม่จำต้องวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๑๒ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระแก้ว นายศักดิ์ เตชะชาล นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโซ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ นางเสาวนีย์ อัครโรจน์ และนายอูระ หวังอ้อมกลาง เห็นว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคไทยประชาชาติได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ อีก ๑ คน คือ นายมานิต วิทยาเต็ม เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่สอดคล้องกับ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ หากพรรคการเมืองใช้จ่ายเงินสนับสนุนหรือจัดทำรายงาน การใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๖๒ ก็ชอบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะระงับการให้เงินสนับสนุนและเรียกเงินคืนแล้วดำเนินคดีตาม ลักษณะของการกระทำความผิดต่อไป ไม่ต้องถึงขั้นยุบหรือเลิกพรรคการเมือง จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคไทยประชาชาติ

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ